

పరదేశీ కథలు

- లలిత చిట్టా

- 71 -

ఎడాల లేఖ

ప్రియమైన రెడ్లక్కా..

మేమిక్కడ అందరమూ బావున్నాము. నువ్వక్కడ క్షేమంగా వున్నావని భావించుచున్నాము. నీ ఆరోగ్యం బాగున్నది కదా. ఎప్పుడూ నీ గురించే మేము తలచుకుంటూ ఉంటాము. నీ మాటే చెప్పుకుని సంతోషపడుతూ వుంటాము.

నాలుగేండ్లలో నువ్వు మొగోడి మాదిరి రెండంతస్తుల మిద్దె గట్టించి నాలుగు కుంట్ల భూమిని కొనుక్కున్నావు. నీ ధైర్యాన్ని మెచ్చుకోవచ్చు. నీ మాదిరి కొయేటికి పొయ్యి ఇంత తొందరగా సంపాదించి మిద్దెలు గట్టిన మొనగాడు మన ఊర్లోనే లేడు.

ఆ దోవన పొయ్యేటప్పుడు రంగులేసిన నీ మిద్దెను చూసి మీసాలున్న మొగోడురా రెడ్లమ్మ ఎంత బాగా మిద్దె కట్టించాడు అని నీ గురించి ఊళ్లో అందరూ గొప్పగా అనుకుంటున్నారు.

ఈ కాలం డబ్బుంటేనే కదా మనిషికి విలువ. నువ్వక్కడ ఎన్ని కష్టాలు పడినా నీ సంపాదన చూసి ఇక్కడ నీకు గౌరవం ఇస్తారు.

పోయిన సారి నువ్వు ఇక్కడికి వచ్చినప్పుడు ఇచ్చిన కోయేటి సబ్బులు షాంపూలు బలే వాసన ఉన్నాయి.

అప్పటి నుండి నీ పెద్ద కూతురు లచ్చిమి అమ్మా నువ్వు పెద్దమ్మను అడిగి వీసా తెప్పించుకో. నువ్వు కూడా కోయేటికి పొయ్యి మాకోసం సబ్బులు, షాంపూలు, గుడ్డలు, వాచిలు, బొమ్మలు తీసుకురా అని ఒకటే అడుగుతాంది. పెద్ద పిల్ల రేపో మొన్నాడో పెద్ద మనిషి అయ్యేటిగా ఉండాది. నాలుగేండ్లు పోతే పెళ్లి కూడా చెయ్యాల.

నీ మరిది చూస్తేనేమో పొద్దన లేచిన కాడి నుంచీ తాగడం తలకు పోసుకోవడం. పెళ్లాం గురించీ బిడ్డల గురించీ కొంచెమైనా ఆలోచనే లేకపోయె. ఒక్క పని చెయ్యడు. అయినా మూడుపూటలా కోడికూర లేకపోతే ఆ మగోడికి ముద్ద నొట్లోకి దిగదు. ఉన్న రెండు కుంటల భూమిని నేనే సేద్యం చేసి నా రెక్కల కష్టంతో పంటలు పండించి పిల్లోళ్లకు ఇంత తిండి పెట్టగలుగుతున్నాను.

పోనీలే తాగితే తాగినాడు ఎట్టన్నా చావనీ అనుకుంటాను కానీ తాగినోడు ఇంటికి వచ్చి తిని పడుకోడు కదా. వయసొచ్చిన ఆడపిల్లోళ్ల ముందర నన్ను పట్టుకొని చెడ్డ మాటలు తిడతాడు. ఇష్టమొచ్చినట్లు కొడతాడు. పిల్లోళ్ల ముందు సిగ్గుపోతాంది.

రోజూ ఆయన కొట్టే దెబ్బలకు వళ్లు వాచిపోతోంది. తెల్లారి లేచి చేని కాడికి పోలేక పొలం పనులు చేయించలేక నా ప్రాణం పోతాంది.

ఈ బాధలన్నీ తట్టుకోలేక పోతున్నాను. అందుకే కోయేటికి వద్దామని నేను నిర్ణయించుకున్నాను.

ఏదో పెదనాయన కూతురివని, అక్కవని నోరు తెరిచి వీసా పంపించమని నిన్ను అడుగుతున్నాను. ఆ తాగుబోతోడికి తెలియకుండా పెద్ద కూతిరి చేత ఈ జాబు రాపిస్తున్నాను. నేను కోయేటికి పోతాననే మాట వాడికి తెలిస్తే నా తాట తీసి ఇంటి ముందు ఆరేస్తాడు. పెళ్లాం

బిడ్డలను సాకలేకున్నా పొరుషానికి మాత్రం కొదవ లేదు. మొన్న ఊరికే తమాషకు కోయేటికి అందురూ పోతున్నారు అని ఒక మాట అట్లా అన్నాను.

దానికి, మొగుడ్ని వదిలి పెట్టి కొయేటికి పొయ్యే ఆడది సంసారేనా అది అంత దూరం పొయ్యి సక్కగా తిరుక్కోని వస్తాదంటే ఎవడు నమ్ముతాడు. అక్కడంతా తిరిగి వస్తే ఎవడు ఏలుకుని సంసారం చేస్తాడు. అలాంటి దాన్ని నరికి కాకులకు గద్దలకు వేసినా పాపం లేదని తిట్టినాడు.

నాకయితే భయంగానే ఉండాది కానీ పిల్లోళ్ల ముఖం చూస్తే జాలి కలగతాంది. కట్టుకోను సరైన గుడ్డ పేలికలు కూడా లేవు. కడుపునిండా తినేదానికి కూడు కూడా లేదు. వీడేమో నన్ను కొట్టి సంపుతాండాడు. ఏదో ఒక రోజు నా ప్రాణం పోయిందంటే పిల్లోళ్లు అనాధలై పోతారు. ఇద్దరు పిల్లోళ్లు చాలే అంటే వింటాడా.

నాకు నలుగురు పిల్లోళ్లన్నా కావాలి కంటావా నన్ను వదిలేసి నీ అమ్మ గారింటికి పోతావా. ఇంకో దాన్ని పెళ్లి చేసుకుని నలుగర్ని కంటా అని తిట్టినాడు. ఆరేళ్లలో నాకు నాలుగు కడుపులు తెచ్చి పెట్టినాడు.

బిడ్డలను చదివించాలన్నా డబ్బుండాలి సంపాదించాలి కదా. ఆడదాన్ని ఏమి చేసేది. మనూరోళ్లు చానా మంది అక్కడ ఉన్నారు. కానీ పరాయి వాళ్లను అడగలేము కదక్కా. అయినోళ్లకైతే బాద బదనాయమూ ఉంటాయి. మన అనీ, రక్త సంబంధమనీ బాధ్యత ఉంటాది. అందుకే నిన్ను ఇంతగా అడుగతా ఉండాను.

నా కోసం కాదు ఈ నలుగురి పిల్లోళ్ల మొఖం చూసయినా నువ్వు నాకు వీసా పంపియ్యాల. ఇక్కడి పరిస్థితి నీకు తెలియంది ఏముంది. పోయిన సంవత్సరం వచ్చినప్పుడు చూసినావు కదా. మాపులూ పగలూ కష్టం చేసి నా వొళ్లు ఎలా ఉందో.

పెళ్లి కాక ముందు ఊళ్లో వాళ్లందరూ ఎర్రమ్మీ అని పిలిచే వాళ్లు. ఎర్రగా ఇంత లావు ఉండేదాన్ని. తల్లో వెంట్రుకలు మోకాళ్లకాడికి జీరాడేటివి. ఊళ్లో వరసయిన మగపిల్లోళ్లందరూ ఓ ఎర్రమ్మే బలే ఉండావుబ్బా. నన్ను చేసుకుంటావా అని ఎగతాళి చేసేవోళ్లు కదా.

నా రాత బాలేక ఈ మొగోడిని చేసుకుని కులబట్టయిపోతిని. రోజూ దెబ్బలు తిన లేక ప్రాణం అల్లాడి పోతాంది. ఇప్పుడు చూడు ఎలా ఉన్నానో.

వంటి మింద కాలు కేజీ కండ కూడా లేదు. వట్టిపోయిన ఎనుము లాగా ఎమికెలు బయటికి కనపడుతున్నాయి. పిల్లోళ్లను కంటిని, వాళ్లను సాకే విదానం కూడా తెలియాలి కదా. వాళ్లను చూస్తుంటేనే దిగులు. కడుపులో ఏదో బాధ. అందుకే కొయేటికి వస్తే కళ్లు మూసుకొని నాలుగేండ్లు వుంటే నాలుగు రూకలు సంపాదించుకోవచ్చు. తరువాత ఆడపిల్లోళ్లకు నాలుగు తులాల బంగారు పెట్టి పదివేలు లెక్క ఇచ్చి పెళ్లి చేస్తే వాళ్ల బ్రతుకు వాళ్ళు బ్రతుకుతారు.

నా మింద దయవుంచి నువు ఈ విషయాన్ని సీరియస్ గా ఆలోచన చెయ్యాల. ఈ ఒక్క సహాయం గనుక చేసినావంటే నీ రుణం నేను నేను వుంచుకోను. ఏదో ఒక విధంగా తిరిగి తీర్చుకుంటాను. నీ కాళ్ళు పట్టుకుంటాను. నన్నూ పిల్లల్ని దయచూడు. ఏదో నీ మాదిరి నాలుగేండ్లు కోయేటిలో వుంటే పిల్లోళ్లను చదివించుకుని ఈ పూరిల్లు పడగొట్టి చిన్న మిద్దె కట్టుకుంటాను.

ఈ జాబు చేరిన వెంటనే నువు నాకు ఏ సంగతీ తెలిపితే నేను పాస్ పోర్ట్ తయారు చేయించుకుంటాను. మడో భూమో అమ్మి టిక్కెట్టు కొనుక్కుని కువైట్ కి వస్తాను. అక్కా తొందరగా నువు నాకు జాబు రాయి. నీ తిరుగు జాబు కోసం వేయి కండ్లతో ఎదురుచూస్తా ఉంటాను.

ఇట్లు నీ చెల్లెలు

వరమ్మ.

కువైట్

ప్రియాతి ప్రియమైన వరమ్మకు,

రెడ్డెమ్మక్క కువైట్ నుండి రాయునది. నీ జాబు చేరినది. విషయాలు తెలిసినాయి.

నిజమే నువ్వేమో కొయేటికి వస్తా అని ఎగురుతావు. ఇక్కడ పరిస్థితులు కూడా చూడాలి కదా. ముందులాగా ఇక్కడ వీసాలు అంత సులభంగా దొరకడం లేదు. ఒక్కొక్క వీసా కొనుక్కోవాలంటే కనీసం లక్ష రూపాయలన్నా అవుతాది. నీకిష్టమయితే భూమి అమ్మి లక్ష రూపాయలు అక్కడే మీ బావ చేతికి ఇవ్వు.

నెల రోజులలోపల నీకు వీసా పంపిస్తాను. పోయిన నెల ఎగవీధి కర్రెమ్మికి వీసా పంపినాను. నేను చెప్పినట్లు బంగారాన్ని నాలోజుల్లో అమ్మేసి లక్ష రూపాయలు డబ్బు మీ బావకు ఖచ్చితంగా కట్టింది.

రేపో మొన్నాడో విమానం టిక్కెట్టు కొనుక్కుని కొయేటికి వస్తోంది.

తరువాత మొహమాటం వద్దు. నేను కూడా ఇక్కడ పదిమందికి జవాబు చెప్పుకోవాలి. వీసా వ్యాపారం అంటే అంత సులభం కాదు. అందుకే ముందే చెబుతున్నాను. నాకు అయిన వాళ్లయినా ఒకటే పరాయి వాళ్లయినా ఒకటే. లక్ష రూపాయలు కడితే వెంటనే నువ్వు ఇక్కడికి రావచ్చు. ఆలోచించుకొని ఏ మాటా నాకు చెప్పు.

ఇట్లు

రెడ్డెమ్మ

రెడ్డెమ్మ జాబు చూసినాక కాళ్ళూ చేతులూ ఆడలేదు వరమ్మకు. ఏం చెయ్యాలో కువైట్ కి వెళ్లాలంటే లక్షరూపాయలు ఎలా సంపాదించి ఆ రెడ్డెమ్మకు కట్టాలో అర్థం కాలేదు.

భూమి అమ్మితే మొగుడు వప్పుకోడు. తెలియకుండా అమ్మాలి.

వరుసకు అక్క అవుతాది దగ్గర బంధుత్వం కదా సహాయం చేస్తాది అని అనుకునింది కానీ ఈ విధంగా ఇంత డబ్బు కర్పవుతాదని తెగేసి చెప్పతాదని అనుకోలేదు. చివరికి నాలోజులు ఆలోచించి కువైట్ కు పోవాలనే ఆశ చావక భూమి అమ్మడానికే నిశ్చయించుకుంది వరమ్మ. మొగుడికి తెలియకుండా ఒక కుంటడు భూమి బేరం పెట్టింది. భూమి అమ్ముకుంటున్నదుకు కళ్లలో నీళ్ళు తిరిగాయి అయినా వచ్చిన కాడికి తక్కువకు అమ్మిపారేసింది.

మొగుడు తాగి పడుకున్నప్పుడు పేపర్ పైన వేలి ముద్రలు నొక్కింది. లక్ష రూపాయల డబ్బు కట్టలు తీసుకెళ్లి రెడ్డెమ్మ మొగుడి చేతిలో పెట్టింది. ఇల్లు ఇంకొక పోర్షను కట్టల నీలాంటోళ్లు ఇంకొక నలుగురు వీసాలు కొంటే మేము ఇంకొక మిద్దె కట్టుకుంటాము అంటూ డబ్బు లెక్కపెట్టుకున్నాడు అతడు. అప్పుడర్ధమైంది వరమ్మకు వీసాలు అమ్మి నాలుగేళ్ళలో ఇంత పెద్ద మిద్దె ఎలా కట్టారో.

అనుకున్నట్లుగానే వీసా వచ్చేసింది.

ప్రయాణానికి సిద్ధపడాలి. మెడికల్ చేయించుకోవాలి. అందుకు మద్రాస్ పోవాలి. ఈ సంగతి మొగుడికి ఎలా చెప్పాలి. తెలిస్తే చంపేస్తాడు. ఏ అబద్ధము చెప్పి మద్రాసు దాకా పోయి రావాలో తెలియక ఆలోచించి బుర్ర వేడెక్కి పోయింది.

ఎలాగో ఎదురింటి పుల్లమ్మత్త సహాయంతో అట్లా తిరపతి దాకా పోయిస్తానని చెప్పి బయటపడింది. అప్పటికీ తిడుతూనే ఉన్నాడు. నువ్వు సంసారం చేసే దానివేనా. తిరుపతికి బోయి ఎవడితో తిరిగి వస్తావే అంటూ.

గుండె దడ దడలాడుతుంటే పెద్ద కూతురికి ఇంటి బాధ్యత అప్పజెప్పి బస్సెక్కింది వరమ్మ. మద్రాసు పొయ్యి తిరిగి వచ్చేటప్పటికి అర్ధరాత్రి దాటింది. మెడికల్ పాసయినందుకు సంతోషంగా ఉందామెకు. ఏజంటు కూడా వచ్చాడు ఆమెతో పాటు.

నా సర్వీసులో ఇలాంటి కేసులు ఎన్ని చూడలేదు. తాగుబోతు మొగుడికి తెలియకుండా ఎంత మంది ఆడోళ్లను కువైట్ కి ఎక్కించలేదు. “నీకెందుకు. ధైర్యంగా ఉండు. టికెట్ ఓ కె అవుతానే నిన్ను విమానం ఎక్కించేస్తాను” అని ధైర్యం చెప్పాడు.

ఏదయితే అదయిందిలే అని తెగించిన మనసుతో ఇంట్లో అడుగు పెట్టింది వరమ్మ.

అప్పటికే పుల్లుగా తాగి ఆమె కోసం ఎదురు చూస్తున్నాడు భర్త. చేతిలో కొడవలి చేతబట్టుకుని.

ఆమె రావడం ఆలశ్యం “ఎవడితో తిరిగొచ్చావే ఇంతసేపు” అంటూ కొడవలితో నాలుగు వేట్లు వంటిపై వేసాడు. శరీరం తెగి గాయాలతో రక్తపు ముద్దలా నేలకు జారిపోయింది. పిల్లోళ్ల అరుపులు ఏడుపులతో వీధిలోని వాళ్లందరూ పరిగెత్తుకొని వచ్చారు.

అప్పటికే స్పృహ తప్పిపోయింది వరమ్మకు. అందరూ ఆమెను ఎడ్ల బండిలో వేసుకుని ఆసుపత్రికి తీసుకెళ్లారు. రక్తం బాగా పోయింది. రెండ్రోజులు గడిస్తేనే కానీ ఏ మాటా చెప్పలేమన్నారు డాక్టర్లు. తల్లి తండ్రి తానే అయి ప్రేమిస్తున్న తల్లిని రక్తపుమడుగులో చూసిన పిల్లోళ్లు పాపం విలవిల్లాడి పోయారు.

ఎంతమంది ఓదార్చినా ఏడుపును ఆపడం లేదు. వారం రోజులు గడిచాక కళ్లు తెరిచింది వరమ్మ. ఎలాగో ప్రాణం నిలబడింది. తనపై దాడి చేసినందుకు మొగుడు జైలు పాలయ్యాడని తెలిసి దుఖించింది. ఆమె దగ్గర మిగిలిన డబ్బంతా ఆసుపత్రి బిల్లు కట్టడానికే అయిపోయింది.

ఇంటికొచ్చేసరికి ఇరవై రోజులు పట్టింది. అప్పటికీ లేచి తిరిగే శక్తి ఆమెకు రాలేదు. ఇంకొక నెల రోజులు మంచం లోనే ఉండాలని చెప్పారు డాక్టర్లు. పెద్ద పిల్ల ఇన్ని గంజి నీళ్లు కాంచి నోట్లో పోస్తుంటే ప్రాణం నిలబడింది. పేదోళ్ల ప్రాణాలు ఎవరికి కావాలి. ఎవరికి అవసరం. కన్న బిడ్డలు మాత్రం కన్నీళ్లు పెట్టుకుంటారు.

కాస్త తేరుకున్నాక ఒకరోజు ఏజంటును రమ్మని చెప్పి పిలవనంపించింది వరమ్మ. వాడు వచ్చాడు.

“ఏమన్నా.. ఏమి చేద్దాము నాకు ప్రాణం కొంచెం బాగున్నది. ప్రయాణం పెట్టుకుందామా” అని అడిగింది.

పకపకా నవ్వాడు ఆ ఏజంటు.

“బలే దానివమ్మా. వీసా టైము ఇన్ని రోజులు ఉంటుందా. ఎప్పుడో అయిపోయింది. మళ్లీ కొత్త వీసా కావాలి నువ్వు కోయేటికి పోవాలంటే వచ్చిన వీసా సంవత్సరం ఉంటుందా నీ కోసం” అని చెప్పి చక్కా పోయాడు.

పొలం పోయింది. డబ్బు పోయింది. ఆరోగ్యం నాశనమై పోయింది. మొగుడు జైలు పాలయ్యాడు. అన్నీ పోతే పోనీ. వీసా డేటు అయిపోయిందని వినగానే కళ్ల చుట్టూ చీకటి కమ్ముకున్నట్లు

నిస్సత్తువగా కూలబడిపోయింది వరమ్మ.

“అమ్మా.. అమ్మా బాధ పడకు.. నేను పోతా కోయేటికి బాగా డబ్బు సంపాదించి మిద్దె కట్టిస్తా చెల్లిని తమ్ముడ్ని చదివిస్తా నువ్వు భయపడకు” అంటూ పెద్ద కూతురు ఓదార్పుతుంటే.. భోరుమంది వరమ్మ.

అంతే కొన్ని బ్రతుకులంతే. పేదరికం నట్టింట్లో నిలుపు గుంజలాగా పాతుకుపోతుంటే చరిత్ర పునరావృతమే.

(మరోకథ వచ్చేనెలలో)

Post your comments